

fremtidige Livskald eller Interesse og Lyst kan udøve en stor Tiltrækningskraft paa dem. Denne Foranstaltning vil ogsaa være til overordentlig Gavn og Nytte for selve Landmændene, især naar der ikke anvendes nogen Tvang eller naar ikke de nye Fag henlægges som en Deel af den Examen, Landboeleverne skulle underkaste sig, men blive et aldeles frit Studium, som det overlades Enhver at hengive sig til, forsaavidt han dertil føler Lyst eller Kald. Til den ærede sidste Taler skal jeg bemærke, at Landbohøjskolen albrig har givet sig ud for at være, og heller ikke kan være en praktisk Skole i den Forstand, at de, som udgaae deraf, skulde være fællede til strax at overtage større eller mindre Jordbrug, men jeg troer dog ikke, at jeg i denne Forsamling behøver at gjøre opmærksom paa Videnskabens store Betydning ogsaa for det praktiske Liv, da det er vitterligt, at de store Fremskridt, som Landbruget i de senere Aar har gjort — og med Hensyn til hvilke vi dog kun staae ved Begyndelsen — ikke ere Frugten af en blot praktisk Routine, men netop med stor Møje have maattet bryde sig Vej gennem en forstenet Praxis. Jordbundsleeren, Jordbundslemien, Læren om Huusdyravlens Fremme, kort sagt de forskellige Videnskaber, gennem hvilke Mennesket først kommer til en sand og rigtig Opfattelse af de store Naturkræfter, ved hvis kløgtige Anvendelse Landmanden opnaaer sin sande Værdighed i Aandernes Rige og de synlige Frugter af sin egen Dont, have kraftigt medvirket og ville til alle Tider medvirke dertil. Derfor vil Landbohøjskolen, stiftet og rodfæstet i et Land, hvis vigtigste Indtægtskilde er Agerbruget, bestandigt gaae frem, thi det vilde dog være et Særsyn, om den ikke omfattedes med Kjærlighed af den store Deel af Nationen, der ved sit Liv er henviist til at leve i fortroligt Samkvem med Naturen og gennem den faaer sin Livsnydelse og sit Livs Op- hold. Det Samme gælder om Forstvidens- skaben og Gartneriet. Hvorledes man skal plante Kaaer eller sælde Træer, skal ikke læres; det kan Enhver saa at sige finde paa af sig selv; men den virkelige Indsigt i den hele Plante-

verdens Livsbetingelser og Livsudvikling i dens to vigtige Anvendelser, Skovplantning og Have- dyrkning, er dog Noget, man i et Land som Danmark maa kunne finde i det Mindste hos nogle Mænd, hvis Livsopgave det skal være at holde Skridt med Videnskabens Udvikling, for derved at bidrage deres Sjærv til dens Ud- bredelse, og hvis Opgave det er, deels gjen- nem Skrifter og deels gennem deres Elever, at forplante den i mange Afstygninger; thi det er gennem mange Mellemlid, at Frugterne af en saadan Virksomhed kommer Folket til Gode, det er gennem 2, 3 ja indtil 10 Led, at den gaaer ud gennem det hele Liv; men Videns- skaben gaaer ikke ud i Livet og faaer ikke frø- big Væxt, naar ikke Nogle beskæftige sig med den og derved opretholde og bevare for Lan- det den hele Kumbstabsfylde, som de da igjen udbrede i Folket igennem videnskabelige Vær- ker og ved det gode Exempel af meer eller mindre begavede Elever, som gaae ud i Ver- den for at udbrede Vidensskaben eller for at udøve den praktisk, saaledes at Naboer og Gjenboer kunne see, hvorledes de skulle bære sig ad. Forsaavidt der er talt om Gartneriet, er det vist, at det for Diebliffet frister en kummerlig Tilværelse, og det er dobbelt be- dydeligt, da en af de faa æsthetiske Nydelser, som Agerbruget kan bringe Landmanden, er en smuk Have, og da det for en betydelig Deel af Landets Egne kunde blive et vigtigt Bidrag, deels til selve Befolkningens Ernæring, og deels gennem Affætningen til en forøget Ind- tægtskilde for Landmanden. Her er det først og fremmest vigtigt, at der er et saadant In- stitut, som ikke er afhængigt af den Enkeltes tilfældige Lyst eller Interesse, men hvor Sæ- gen har et fast og berettiget Hjemsted og Stæde; thi at uddanne Frugtforter, der ere egnede for vor Jordbund, at gjøre Prøver paa at klima- tisere dem og saaledes tilsidst udfinde, hvad der bedst stikker sig for vor Jordbund og vort Klima, det er undertiden hvrdefuldt. Det, som vilde være vundet for Landbohøjskolen, er altfaa: en større Fylde i hele Organisationen, større Tilfredshed i den hele Virksomhed og navnlig